

Lojistik Regresyon (Logistic Regression)

Lojistik regresyon normal regresyonun $\theta^T x$ olarak kullandigi agirliklar (katsayilar) ile verinin carpimini alır ve ek bir filtre fonksiyonundan gecirerek onlari 0/1 degerleri baglaminda bir olasiliga esler. Yani elimizdeki veri pek cok boyutta veri noktaları ve o noktaların 0 ya da 1 olarak bir “etiketi” olacaktır. Mesela

```
from pandas import *
df = read_csv("testSet.txt",sep='\t',names=['x','y','labels'],header=None)
df['intercept']=1.0
data = df[['intercept','x','y']]
labels = df['labels']
df[['x','y','labels']][:10]
```

	x	y	labels
0	-0.017612	14.053064	0
1	-1.395634	4.662541	1
2	-0.752157	6.538620	0
3	-1.322371	7.152853	0
4	0.423363	11.054677	0
5	0.406704	7.067335	1
6	0.667394	12.741452	0
7	-2.460150	6.866805	1
8	0.569411	9.548755	0
9	-0.026632	10.427743	0

Goruldugu gibi veride x, y boyutlari icin etiketler (labels) verilmiş. Lojistik regresyon bu veriyi kullanarak eğitim sonrası θ 'lari elde eder, bunlar katsayılarımızdır, artık bu katsayıları hic gormedigimiz yeni bir veri üzerinde 0/1 etiketlerinin tahminini yapmak için kullanabiliriz.

Filtre fonksiyonu için kullanılan bir fonksiyon sigmoid fonksiyonudur, $g(x)$ ismini verelim,

$$g(x) = \frac{e^x}{1 + e^x}$$

Bu nasıl bir fonksiyondur, kabaca davranisini nasıl tarif ederiz? Cebirsel olarak bakarsak, fonksiyon öyle bir durumda ki ne zaman bir x degeri gecersek, bu deger ne kadar büyük olursa olsun, bölendeki deger her zaman bölünenden 1 daha fazla olacaktır bu da fonksiyonun sonucunun 1'den her zaman küçük olmasını garantiler. Çok küçük x degerleri için bölüm sonucu biraz daha büyük olacaktır tabii, vs.

Daha temiz bir ifade için bölün ve bölüneni e^{-x} ile carpalım,

$$g(x) = \frac{e^x e^{-x}}{e^{-x} + e^x e^{-x}}$$

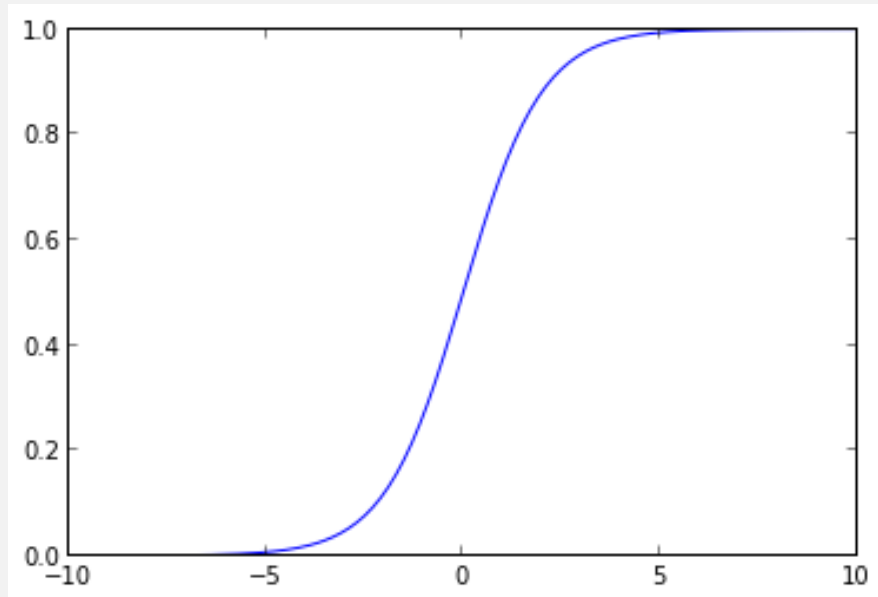
$$g(x) = \frac{1}{1 + e^{-x}}$$

Sigmoid fonksiyonun “-sonsuzluk ile +sonsuzluk arasındaki degerleri 0 ve 1 arasına esledigi / indirgedigi (map)” ifadesi de literatürde mevcuttur.

```
def sigmoid(arr):
    return 1.0/(1+exp(-arr))

x = np.array(arange(-10.0, 10.0, 0.1))
plot(x,sigmoid(x))
```

[<matplotlib.lines.Line2D at 0x9cfd2c>]

Ustteki grafige bakınca katsayılarla carpım, toplam ardından sonucun niye bu fonksiyona verildiğini anlamak mümkün. Sigmoid'ın 0 seviyesinden 1 seviyesine ziplayisi oldukça hızlı ve x koordinati bağlamında (ve 0.5'ten küçük y 'ye eslenen) sıfır öncesi bölgesi, aynı şekilde sıfır sonrası (ve 0.5'ten büyük y 'ye eslenen) bölgesi oldukça büyük. Yani bu fonksiyonu seçmekle veriye katsayılarla carpılıp 0 ya da 1 bölgesi altına düşmesi için oldukça geniş bir sans veriyoruz. Böylece veriyi iki parçaya ayırmak için sansimizi arttırmış oluyoruz.

Peki sigmoid fonksiyonu bir olasılık fonksiyonu (dağılımı) olarak kullanılabilir mi? Entegralini alalım, ve $-/+$ sonsuzluklar üzerinden alan hesabı yapalım, sonucun 1 çıkması gerekli,

```
import sympy
x = sympy.Symbol('x')
sympy.integrate('1/(1+exp(-x))')
```

$x + \log(1 + \exp(-x))$

Daha temizlemek için

$$x + \ln(1 + e^{-x})$$

x ifadesi aynı zamanda suna esittir $x = \ln(e^x)$. Bu ifade bize kolaylık sağlayacak böylece,

$$\ln e^x + \ln(1 + e^{-x})$$

diyebiliriz. Doğal log'un (\ln) carpımları toplamlara donusturdugunu biliyoruz, bunu tersinden uygulayalım,

$$\ln(e^x \cdot 1 + e^x e^{-x})$$

$$\ln(e^x + 1) = \ln(1 + e^x)$$

```
print log (1+exp(-inf))
print log(1+exp(inf))
```

```
0.0
inf
```

Demek ki fonksiyon bir olasılık dagilimi olamaz, cunku egri altındaki alan sonsuz buyuklugunde. Aslında bu fonksiyonun kumulatif dagilim fonksiyonu (cumulative distribution function -CDF-) özellikleri vardır, yani kendisi değil ama türevi bir olasılık fonksiyonu olarak kullanılabilir (bu konumuz dışında). Her neyse, sigmoid'in bir CDF gibi hareket ettigini g 'nin 0 ile 1 arasında olmasından da anlıyoruz, sonucta CDF alan demektir (yogunlugun integrali) ve en ust degeri 1 demektir, ki bu CDF tanımına uygundur.

Simdi elimizde olabilecek k tane degisken ve bu degiskenlerin bilinmeyen katsayıları için 0 ve 1'e eslenecek bir regresyon olusturalım. Diyelim ki katsayılar $\theta_0, \dots, \theta_k$. Bu katsayıları degiskenler ile carpıp toplayarak $h(x)$ 'e verelim, (0/1) cikip cikmayacağı katsayılara bağlı olacak, verideki etiketler ile $h(x)$ sonucu arasında bir bağlantı kurabilirsek, bu bize katsayıları verebilir. Bu modele göre eger θ 'yi ne kadar iyi secersek, eldeki veriye etiketlerine o kadar yaklaşımsız olacağız. Simdi sigmoid'i katsayılarla beraber yazalım,

$$h_{\theta}(x) = g(\theta^T x) = \frac{1}{1 + e^{-\theta^T x}}$$

“Veriye olabildigince yaklaştırmak için en iyi α 'yi bulmak” sozu bize maksimum olurluk (maximum likelihood) hesabını hatırlatmalı. Bu hesaba göre içinde bilinmeyen α 'yi barındıran formülün üzerinden tüm verinin sonuclarının teker teker birbiri ile carpımı olabildigince büyük olmalıdır. Bu ifadeyi maksimize edecek α veriye en uygun α olacaktır.

Simdi her iki etiket için ve sigmoid'i kullanarak olasılık hesaplarını yapalım,

$$P(y = 1|x; \theta) = h_{\theta}(x)$$

$$P(y = 0|x; \theta) = 1 - h_{\theta}(x)$$

Not: Olasılık degerleri (büyük $P(\cdot)$ ile) ve CDF fonksiyonları olurluk hesabında kullanılabilir. $P(\cdot)$ ile CDF bağlantısı var, $P(X < x)$ gibi kumulatif alansal hesapların CDF üzerinden gerçekleştirilebildigini hatırlayalım.

Devam edelim, hepsi bir arada olacak sekilde yanyana koyarsak ve sonuca, y 'yi dogru tahmin edip etmedigimizin olcumunu de eklersek,

$$p(y|x; \theta) = (h_\theta(x))^y (1 - h_\theta(x))^{1-y}$$

Olurluk icin tum veri noktalarini teker teker bu fonksiyona gecip sonuclarini carpacagiz (ve verilerin birinden bagimsiz olarak uretildigini farzediyoruz), eger m tane veri noktası var ise

$$L(\theta) = \prod_{i=1}^m (h_\theta(x^i))^{y^i} (1 - h_\theta(x^i))^{1-y^i}$$

Eger log'unu alirsak carpimlar toplama donusur, isimiz daha rahatlasir,

$$l(\theta) = \log L(\theta)$$

$$= \sum_{i=1}^m y^i \log(h_\theta(x^i)) + (1 - y^i) \log(1 - h_\theta(x^i))$$

Iste bu ifadenin maksimize edilmesi gerekiyor.

Ama daha fazla ilerlemeden once bir esitlik ve bir turev gostermemiz gerekiyor. Once esitlik

$$1 - g(z) = g(-z)$$

Ispat

$$1 - \frac{1}{1 + e^{-z}} = \frac{1 + e^{-z} - 1}{1 + e^{-z}}$$

$$\frac{e^{-z}}{1 + e^{-z}} = \frac{1}{1 + e^z}$$

Hakikaten son esitligin sag tarafina bakarsak, $g(-z)$ 'yi elde ettigimizi goruyoruz.

□

Simdi tureve gelelim,

$$g'(z) = \frac{d}{dz} \frac{1}{1 + e^{-z}}$$

Ispat

$$= \frac{1}{(1 + e^{-z})^2} (e^{-z})$$

e^{-z} turevinden bir eksi isareti geleceğini beklemisseniz, fakat hatırlayacağımız üzere

$$\frac{d}{dx} \frac{1}{1 + x} = \frac{-1}{(1 + x)^2}$$

Yani eksiler birbirini yoketti. Simdi iki ustteki denklemin sag tarafini acalim

$$= \frac{1}{1 + e^{-z}} \frac{e^{-z}}{1 + e^{-z}}$$

$$= \frac{1}{1+e^{-z}} \frac{1}{1+e^z}$$

Carpimda iki bolum var, bolumler $g(z)$ ve $g(-z)$ olarak temsil edilebilir, ya da $g(z)$ ve $1 - g(z)$,

$$= g(z)(1 - g(z))$$

□

Bu baglamda ilginç bir diğerk denklem log sansi (log odds) denklemdir. Eger ilk bastaki denklemini düşünürsek,

$$p = P(y = 1|x; \theta) = g(z) = \frac{e^z}{1 + e^z}$$

Bu denklem 1 olma olasiligini hesapliyor. Temiz bir denklem log sansi olabilir ki bu denklem olma olasiligini olmama olasiligina bolerek ve log alir.

$$\log \left(\frac{p}{1-p} \right)$$

olarak gosterilir. Simdi biraz daha cambazlik, $1 - g(z) = g(-z)$ demistik, ve $g(-z)$ 'nin de ne oldugunu biliyoruz $\frac{1}{1+e^z}$, log sansini bu sekilde yazalim, $\frac{1}{1+e^z}$ ile bolelim daha dogrusu $1 + e^z$ ile carpelim ve log alalim,

$$\log \left(\frac{e^z}{1 + e^z} 1 + e^z \right) = \log(e^z) = z = \theta^T x$$

Artik olurluk denklemine donebiliriz. Olurlugu nasıl maksimize ederiz? Gradyan cikisi (gradient ascent) kullanılabilir. Eger olurluk $l(\theta)$ 'nin en maksimal oldugu noktadaki θ 'yi bulmak istiyorsak (dikkat sadece olurlugun en maksimal noktasini aramiyoruz, o noktadaki θ 'yi ariyoruz), o zaman bir θ ile baslariz, ve adim adim θ 'yi maksimal olana dogru yaklastiririz. Formül

$$\theta_{yeni} = \theta_{eski} + \alpha \nabla_{\theta} l(\theta)$$

Ustteki formül niye isler? Cunku gradyan $\nabla_{\theta} l(\theta)$, yani $l(\theta)$ 'nin gradyanini her zaman fonksiyon artisinin en fazla oldugu yonu gosterir. Demek ki o yone adim atmak, yani $l(\theta)$ 'a verilen θ 'yi o yonde degistirmek (degisim tabii ki θ bazinda, θ 'nin degisimi), bizi fonksiyonun bir sonraki noktasina yaklastiracaktir. Sabit α bir tek sayi sadece, atilan adimin (hangi yonde olursa olsun) olcegini azaltip / arttirabilmek icin disaridan eklenir. Adim yonu vektor, bu sabit bir tek sayi. Carpimlari vektoru azaltir ya da cogaltir [3].

Simdi $\nabla_{\theta} l(\theta)$ turetmemiz gerekiyor.

Eger tek bir $\frac{\partial l(\theta)}{\partial \theta_j}$ 'yi hesaplarsak ve bunu her j icin yaparsak, bu sonuclari bir vektörde üstüste koyunca $\nabla_{\theta} l(\theta)$ 'yi elde ederiz.

$$\begin{aligned} \frac{\partial l(\theta)}{\partial \theta_j} &= y \frac{\frac{\partial}{\partial \theta_j} g(\theta^T x)}{g(\theta^T x)} - (1 - y) \frac{\frac{\partial}{\partial \theta_j} g(\theta^T x)}{1 - g(\theta^T x)} \\ &= \left(y \frac{1}{g(\theta^T x)} - (1 - y) \frac{1}{1 - g(\theta^T x)} \right) \frac{\partial}{\partial \theta_j} g(\theta^T x) \end{aligned}$$

Simdi en sagdaki kismi acalim,

$$\frac{\partial}{\partial \theta_j} g(\theta^T x) = g'(\theta^T x) \frac{\partial}{\partial \theta_j} \theta^T x = g'(\theta^T x) x_j$$

$\frac{\partial}{\partial \theta_j} \theta^T x$ nasil x_j haline geldi? Cunku tum θ vektorunun kismi turevini aliyoruz fakat o kismi turev sadece tek bir θ_j icin, o zaman vektördeki diger tum ogeler sifir olacaktir, sadece θ_j 1 olacak, ona tekabül eden x ogesi, yani x_j ayakta kalabilecek, diger x ogelerinin hepsi sifir la carpilmis olacak.

Turevin kendisinden de kurtulabiliriz simdi, daha once gosterdigimiz esitligi devreye sokalim,

$$= g(\theta^T x)(1 - g(\theta^T x))x_j$$

Bu son formulu 3 ustteki formulun sag tarafina geri koyarsak, ve basitlestirirsek,

$$(y(1 - g(\theta^T x)) - (1 - y)g(\theta^T x))x_j$$

Carpimi daha temiz gormek icin sadece y, g harflerini kullanirsak,

$$(y(1 - g) - (1 - y)g)x_j = (y - yg - g + yg)x_j = (y - g)x_j$$

yani

$$= (y - g(\theta^T x))x_j$$

$$= (y - h_\theta(x))x_j$$

Iste $\nabla_\theta l(\theta)$ icin ne kullanacagimizi bulduk. O zaman

$$\theta_{yeni} = \theta_{eski} + \alpha(y - h_\theta(x))x_j$$

Her i veri noktası icin

$$\theta_{yeni} = \theta_{eski} + \alpha(y^i - h_\theta(x^i))x_j^i$$

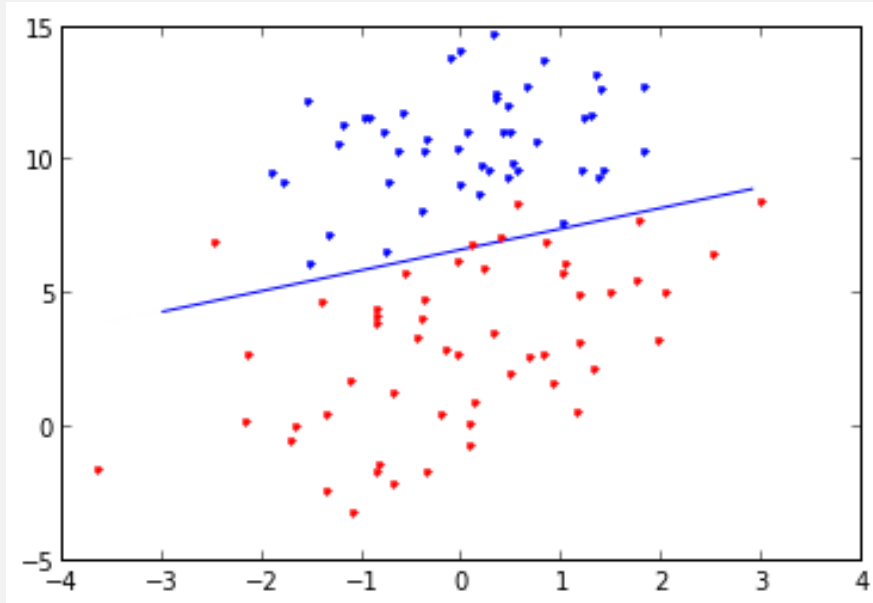
Kodu isletelim,

```
def grad_ascent(data_mat, label_mat):
    m,n = data_mat.shape
    label_mat=label_mat.reshape((m,1))
    alpha = 0.001
    iter = 500
    theta = ones((n,1))
    for k in range(iter):
        h = sigmoid(dot(data_mat,theta))
        error = label_mat - h
        theta = theta + alpha * dot(data_mat.T,error)
    return theta

theta = np.array(grad_ascent(array(data),array(labels).T ))
theta.T
```

```
array([[ 4.12414349,  0.48007329, -0.6168482 ]])
```

```
def plot_theta(theta):  
    x = np.array(arange(-3.0, 3.0, 0.1))  
    y = np.array((-theta[0]-theta[1]*x)/theta[2])  
    plt.plot(x, y)  
    plt.hold(True)  
    class0 = data[labels==0]  
    class1 = data[labels==1]  
    plt.plot(class0['x'],class0['y'],'b.')  
    plt.hold(True)  
    plt.plot(class1['x'],class1['y'],'r.')  
    plt.hold(True)  
  
plot_theta(theta)
```


Ustteki kod bir dongu icinde belli bir x noktasından baslayarak gradyan inisi yaptı ve optimal θ degerlerini, yani regresyon agirliklarini (weights) hesapladi. Sonra bu agirliklari bir ayrac olarak ustte grafikledi. Ayracin oldukca iyi degerler buldugu belli oluyor.

Rasgele Gradyan Cikisi (Stochastic Gradient Ascent)

Acaba θ 'yi guncellerken daha az veri kullanmak mumkun mu? Yani yon hesabi icin surekli tum veriyi kullanmasak olmaz mi?

Olabilir. Guncellemeyi sadece tek bir veri noktasini kullanarak yapabiliriz. Yine gradyani degistirmis oluruz, sadece azar azar degisim olur, fakat belki de bu sekilde sonuca daha cabuk ulasmak mumkun olacaktır.

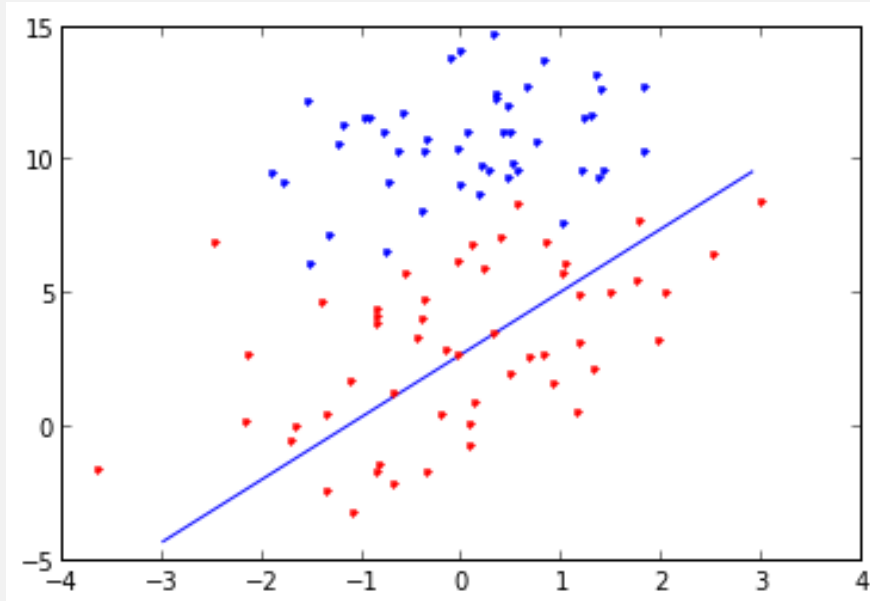
Kodlama acisindan, θ guncellemesi icin buldugumuz formulu tek nokta bazinda da vermistik. O zaman o tek noktayi sirayla alip guncellersek, otomatik olarak yeni bir sekilde gradyan cikisi yapmis oluruz.

```
def stoc_grad_ascent0(data_mat, label_mat):
    m,n = data_mat.shape
    label_mat=label_mat.reshape((m,1))
    alpha = 0.01
    theta = ones((n,1))
    for i in range(m):
        h = sigmoid(sum(dot(data_mat[i],theta)))
        error = label_mat[i] - h
        theta = theta + alpha * data_mat[i].reshape((n,1)) * error
        theta = theta.reshape((n,1))
    return theta

theta = np.array(stoc_grad_ascent0(array(data),array(labels).T ))
theta.T
```

```
array([[ 1.01702007,  0.85914348, -0.36579921]])
```

```
plot_theta(theta)
```


Neredeyse isimiz tamamlandi. Ustteki grafik pek iyi bir ayrac gostermedi. Niye? Problem cok fazla salinim (oscillation) var, yani degerler cok fazla uc noktalar arasinda gidip geliyor. Ayrica veri noktalarini sirayla isliyoruz, veri tabii ki rasgele bir sekilde siralanmis olabilir, ama siralanmamissa, o zaman algoritmaya raslantisal noktalar vermek icin kod icinde zar atmamiz lazim. Metotun ismi “rasgele (stochastic)” gradyan cikisi, bu rasgelelik onemli. 2. problemi duzeltmek icin yapilacak

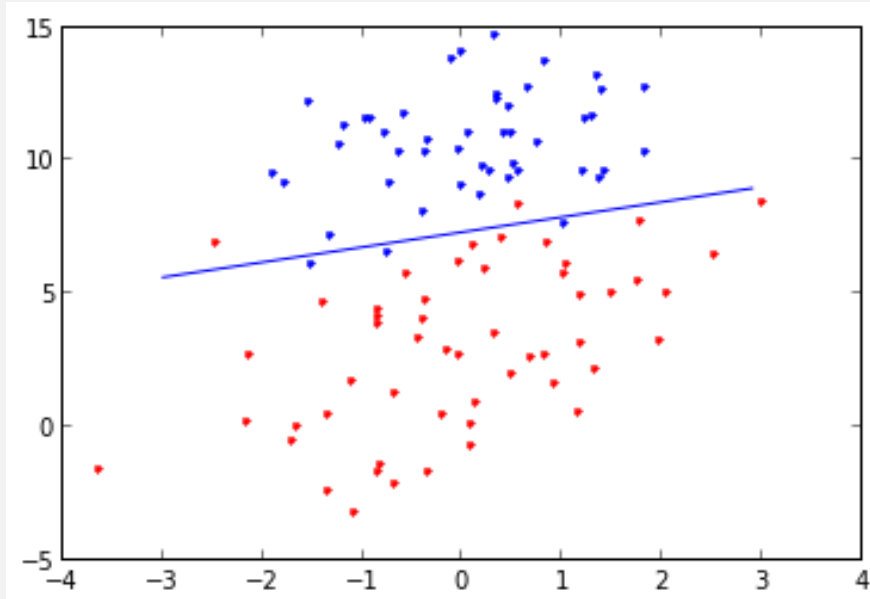
belli, 1. problem için α degeri her dongude belli oranda kucultulerek (yani α artik sabit degil) sonuca yaklasirken oradan buraya savrulmasini engellemis olacagiz. Yeni kod altta,

```
def stoc_grad_ascent1(data_mat, label_mat):
    m,n = data_mat.shape
    iter = 150
    label_mat=label_mat.reshape((m,1))
    alpha = 0.01
    theta = ones((n,1))
    for j in range(iter):
        data_index = range(m)
        for i in range(m):
            alpha = 4/(1.0+j+i)+0.0001
            rand_index = int(random.uniform(0,len(data_index)))
            h = sigmoid(sum(dot(data_mat[rand_index],theta)))
            error = label_mat[rand_index] - h
            theta = theta + alpha * data_mat[rand_index].reshape((n,1)) * error
            theta = theta.reshape((n,1))
    return theta

theta = np.array(stoc_grad_ascent1(array(data),array(labels).T ))
theta.T
```

```
array([[ 15.10140747,   1.16770643,  -2.06448791]])
```

```
plot_theta(theta)
```


Sonuc cok iyi, ayrica daha az islemlerle bu noktaya eristik, yani daha az islem ve daha hizli bir sekilde

sonuca ulasmis olduk.

Tahmin (Prediction)

Elde edilen agirlklari tahmin icin nasil kullaniriz? Bu agirlklari alip, yeni veri noktası ile carpip sonuclari sigmoid'den gecirdigimiz zaman bu noktanin "1 etiketi olma olasiligini" hesaplamis olacagiz. Ornek (diyelim ki mevcut veri noktası icinden bir veriyi, -mesela 15. nokta- sanki yeniymis gibi sectik)

```
pt = df.ix[15,['intercept','x','y']]
print sigmoid(dot(array(pt), theta)),
print "label =",labels[15]
```

```
[ 0.99999752] label = 1
```

Oldukca yuksek bir olasilik cikti, ve hakikaten de o noktanin gercek degeri 1 imis.

Kaynaklar

[1] <http://cs229.stanford.edu/notes/cs229-notes1.pdf>

[2] Harrington, P. *Machine Learning in Action*

[3] Bu sekilde azar azar sonuca yaklasmaya ugrasmak tabii ki her fonksiyon icin gecerli degildir, cunku eger fonksiyonda "yerel maksimumlar" var ise, gradyan cikisi bu noktalarda takilip kalabilir (o yerel tepelerde de birinci turev sifirlanir, gradyanin kafasi karisir). Gradyan metotunun kullanmadan once fonksiyonumuzun tek (global) bir maksimumu olup olmadigini dusunmemiz gerekir. Fakat sanliyiz ki olurluk fonksiyonu tam da boyle bir fonksiyondur (sans degil tabii, bu ozelligi sebebiyle secildi). Fonksiyon icbukeydir (concave), yani tek bir tepe noktası vardir. Bir soru daha: olurlugun icbukey oldugunu nasil anladik? Fonksiyona bakarak pat diye bunu soylemek mumkun, degiskenlerde polinom baglaminda kupsel ve daha ustu seviyesinde ustellik yok, ayrıca log, exp icbukeyligi bozmuyor.